Pamutnyomóipari Vállalat

Új termékek

Gazdaságosság szerint rangsorolták a Pamutnyomóipari Vállalatnál jelenleg gyártott sokszázféle terméket. Öt kategóriát határoztak meg. Ezek közül az első háromba tartozókat a jövőben fejleszteni akarják, a többieket pedig — mert előállításuk gazdaságtalan — fokozatosan megszüntetik, illetve újakkal cserélik fel.

Ilyen új termék például a hurkolt frottir-anyag, amely jól értékesíthetőnek ígérkezik, amellett hogy előállítása hozzájárul a hurkoló géppark teljesítőképességének jobb kihasználásához is. A próbagyártást a Hazai Pamutszövőgyár hurkológépein kezdték meg. Ugyanebben a gyárban a Szovjetunióból beszerzett új, nagy teljesítményű, színes szövésre is alkalmas SZTB berendezéseken gyapjútartalmú felsőruházati, kosztümökhöz alkalmas, kockás mintázatú nehezebb szövetek gyártását kezdik meg.

Az új SZTB gépeken készülnek majd a pasztelskála számos változatában a jó minőségű magyar ballonok is, külföldi mintára, újfajta kikészítési eljárással.

Egyelőre még csak egyszínű kivitelben, de már megkezdte a vállalat a textiltapéta gyártását is.

Fogorvos-kongresszus

Hazai felmérések szerint átlagban minden 100, húszéves fiatal közül 97—98-nál fordul elő fogszuvasodás. Joggal tűzte centenáris kongresszusa napirendjére a Magyar Fogorvosok Egyesülete a fog- és szájbetegségek megelőzésének témáját — mondotta Orsós Sándor professzor, a Központi Stomatológiai Intézet igazgatója szombaton, a háromnapos tanácskozás befejezése alkalmából.

Hagymaolaj

A bőséges termésnek köszönhetően idén már nagyobb mennyiségben tudnak olajat készíteni a makói hagymából. A Csongrád megyei ZÖLDÉRT Vállalat szatymazi telepén megkezdődött a feldolgozás. Két hatalmas desztilláló üstben lepárlásos eljárással vonják ki a fűszernövény olajtartalmát, amelyben koncentráltan maradnak vissza az íz- és aromaanyagok. Az étkezési vagy konzervipari célokra kevésbé alkalmas, aprószemű hagymát használják fel erre a célra.

Egy vagon apró hagymából egy liter olajat nyernek. Külföldön igen keresett cikk a hagymaolaj, gyógyszeripari alapnyagként és ételízesítőnek is használják. A hagymaolaj literje mintegy harmincezer forintba kerül, tehát érdemes előállításával foglalkozni.

Magyar–Vietnami Barátság szakmunkásképző iskola

A VDK képviselői a névadáson

Az egyén és a közösség életében egyaránt maradandóan emlékezetes esemény a névadás, hiszen az utókor számára mindig a név őrzi meg az elődök tetteit. A vásárhelyi 602. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet számára 1978. október 7-e jelenti ezt a fontos dátumot, ezen a napon vette fel a 95 esztendővel ezelőtt alapított, s ma már a legkorszerűbb oktatási feltételekkel rendelkező intézmény a Magyar—Vietnami Barátság nevet.

Az ipari szakmunkásképzés impozáns, Bajcsy-Zsilinszky utcai objektumában megtartott tegnap délelőtti névadó ünnepségen részt vett *Nguyen Phu Soai*, a Vietnami Szocialista Köztársaság magyarországi nagykövete, *Ngen Kim Khang*, a Ho Si Minh nevét viselő vietnami Kommunista Ifjúsági Szövetség magyarországi bizottságának első titkára, *Deák Gábor*, a KISZ Központi Bizottságának titkára, *dr. Antalffy György*, a megyei pártvégrehajtóbizottság tagja, *Bódi György*, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, *dr. Szalontai József*, a vásárhelyi városi pártbizottság első titkára, *Téglás Gyula*, a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetője, *Szabó G. László*, a megyei tanács elnökhelyettese, *dr. Csatordai Antal*, a vásárhelyi városi tanács elnöke, *Molnár Sándor*, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkára és *Kovács Sándor*, az SZMT titkára is.

Az ünnepség elnökségének résztvevői

A magyar és a vietnami himnusz elhangzása után *Katona Lajos*, az intézet igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Megnyitó beszédében az igazgató szólt az esemény előzményeiről, arról, hogy a KISZ KB 1972-ben meghirdetett akciója nyomán a vásárhelyi fiatalok is nagyarányú társadalmi munkával járultak hozzá a Hanoi mellett épülő ezerfős szakmunkásképző intézet felszereléséhez szükséges anyagi erőforrások megteremtéséhez. Az akcióban az intézmény nemcsak társadalmi munkával vett részt: több szakoktatója Vietnamban segédkezett az ottani szakemberek kiképzésében, Vásárhelyen pedig a mérlegkészítő szakmában tanultak vietnami fiatalok. Mindezek alapján született meg a KISZ Központi Bizottságának megtisztelő döntése, miszerint a vásárhelyi iskola az 1977-ben átadott vietnami intézmény testvériskolája lett, s a magyar fiatalok nagy jelentőségű megmozdulásának emlékét a Magyar—Vietnami Barátság névvel a 602. sz. intézet őrizze.

A megnyitó után Deák Gábor, a KISZ KB titkára mondott ünnepi beszédet. Egyebek között méltatta az egész országban kibontakozott társadalmi akciót, melynek sikeréhez a Csongrád megyei fiatalok 2 millió forinttal járultak hozzá. Végül további sok sikert kívánva nyújtotta át ezután a KISZ KB és a Csongrád megyei KISZ-bizottság lobogóját, mint a névadás dokumentumát az intézmény KISZ-titkárának.

Felszólalt az ünnepségen Nguyen Phu Soai is. Mint mondotta: *a vietnami nép sohasem felejti el, hogy a súlyos harcok közepette Magyarországon tömeges akció indult a távoli ország megsegítésére.* Az őszinte baráti megnyilvánulásért kormánya nevében ezúton is köszönetét fejezte ki, külön hangsúlyozva a magyar fiatalok önzetlen segítőkészsége iránti tiszteletét.

Beszéde végén, nagy taps közepette Ho Si Minh arcképével zászlót adományozott az intézménynek.

A névadó ünnepség második részében az iskola diákjai irodalmi műsort adtak, majd az intézmény és a város nagy jelentőségű társadalmi és politikai ünnepsége az Internacionálé hangjaival ért véget.

Ezt követően az ünnepség résztvevői megtekintették az intézmény aulájában a Vietnami Szocialista Köztársaság életét bemutató fotókiállítást.

A szocialista demokrácia ifjúsági fórumai

Ifjúsági parlament — újkeletű fogalom közéletünkben. A fejlett szocialista társadalom építésének, a szocialista demokrácia gazdagodásának velejárója, új fóruma. Társadalmi, politikai, közéleti fejlődésünk mai fokán mind több energiát, figyelmet kell fordítanunk a fiatalok nevelésére, világnézetük formálására, közéleti aktivitásuk serkentésére. *A szocialista demokrácia sajátos fórumai* az ifjúsági parlamentek, melyeknek egyik célja a fiatalokról való gondoskodás letárának elkészítése, másrészt lehetőség a nemzedékek találkozására, a felelősségteljes véleménycserére, a jogok és kötelességek szinkronjának megteremtésére, a demokratikus lehetőségek gyakorlására. Hazánkban törvény biztosítja az ifjúság jogait és kötelességeit — nemzetközi viszonylatban is úttörő jelentőségű törvény. Hogy a paragrafusok nem csupán holt betűk kígyózó sorai, hanem életünkhöz, fejlődésünkhöz szorosan kapcsolódó jog- és kötelességrendszer, azt többek között a kétévenként megrendezésre kerülő ifjúsági parlamentek is igazolják.

*

Eddig két ízben, 1974-ben és 1976-ban rendezték meg az ifjúsági parlamenteket. A tanácskozások a kezdeti lépések tétovaságai, az útkeresés bizonytalanságai és a tartalmi hiányosságok ellenére is eleget tettek az ifjúsági törvényben megfogalmazott feladatoknak: betöltötték *az ifjúság mozgósításának, közéleti aktivitásának, a szocialista demokrácia gyakorlásának funkcióit.* Túl két parlamenti cikluson már kellő tapasztalat birtokában készülnek az üzemek, vállalatok, iskolák az idei tanácskozásra. Bizonyára valóban demokratikus vitafórumok lesznek a mostani tanácskozások: nem panasznapok, hanem józan számvetések; nem megalapozatlan kívánságlisták kerülnek a résztvevők elé, hanem végiggondolt tervek; s minden remény megvan arra — az előkészítő munka ismeretében állíthatjuk —, hogy az állami szervek, a gazdasági vezetők is felismerték az ifjúsági parlamentek fontosságát, kiemelt figyelmet fordítanak a beszámolók elkészítésére, a felvetett javaslatok megvizsgálására és lehetőség szerinti megvalósítására. A két parlament közötti ciklusban sok javaslat megvalósult, jó néhány felvetett kérdésekre kaptak a fiatalok megnyugtató válaszokat, számos, ifjúságot érintő, országos intézkedés született, s a hétköznapok gyakorlatában teljesedtek ki a legutóbbi tanácskozások ötletei, tervei, elképzelései. Most tehát — okulva a tapasztalatokból és felnőve a lehetőséghez — *minőségileg is magasabb szinten* találkozhat gazdasági vezetés és ifjúság, a tapasztalatok birtokában *gazdagabb és sokszínűbb lehet a vita* is, az *együttműködés* is, a *közös feladatvállalás* is.

*

Az ifjúsági parlamentekről intézkedő határozat előírja, hogy a munkahelyeken és az oktatási intézményekben kétévenként kell megrendezni a fórumokat. (Felsőbb szinteken ötévenként, a középtávú népgazdasági tervek készítéséhez kapcsolódva.) *1978. október 15. és december 15. között* a munkahelyi-intézményi parlamenteket rendezik meg, első ízben az *új előírások* szerint. A résztvevők — gazdasági vezetők, szakszervezetek képviselői, KISZ-tagok és KISZ-en kívüli fiatalok — értékelik az ifjúsági parlamenteken elhangzott javaslatok megvalósításának helyzetét, s *érdemben gyakorolják a következő két évre szóló intézkedési tervre vonatkozó egyetértési jokukat.* A fórumok egyben lehetőséget teremtenek arra, hogy a fiatalokkal ismertessék az V. ötéves terv helyi célkitűzéseinek időarányos végrehajtását, körvonalazzák a megoldásra váró feladatokat, mozgósítsák a fiatalokat az elkövetkezendő teendőkre.

*

Az őszi ifjúsági parlamentek előkészítő munkájában részt vesznek a párt-, állami és társadalmi szervek. A gazdasági vezetők elkészítik a beszámolókat, mozgósítják a fiatalok tömegeit. Már eljutottak a munkahelyek, intézmények vezetőihez az útmutatók, kiadványok, segédanyagok. A szegedi városi KISZ-bizottság kezdeményezésére a KISZ-szervezetek még a parlamentek előtt megismerkednek a beszámolókkal, tehát nem spontán, hanem körültekintően fogalmazzák meg véleményüket, értékelik a beszámolót.

Ez a szerteágazó és körültekintő munka mindenképpen biztosítéka, hogy az idei fórumok *nyílt és őszinte légkörben* folyhassanak, *valódi, konkrét problémákról* essen szó azokon, ezáltal jól szolgálják a *fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatását, eszmei-politikai nevelésüket, mozgósításukat* közös, nagy társadalmi céljaink megvalósításáért. Az egy hét múlva kezdődő ifjúsági parlamentek remélhetőleg hozzájárulnak ahhoz, hogy *az ifjúság széles rétegei, felelősségük teljes tudatában kérjenek és vállaljanak részt saját sorsuk alakításából*, s ezáltal a fejlett szocialista társadalom építéséből. Így válhatnak a paragrafusokba foglalt gondolatok, lehetőségek társadalmi gyakorlattá, így lehetnek az ifjúsági parlamentek a fiatalok közéleti aktivitásának az egész társadalomra kiható hasznos, felelősségteljes, demokratikus fórumai.

T. L.

Átlagon felüli az áramszolgáltatás

A háztartások többségében ma már nélkülözhetetlen a villamosáram. A világítástól a turmixgépig szinte minden ezzel működik. Az ipari üzemek és a közületek villamosenergia-igénye is egyre magasabb, de a magánfogyasztás nő a legdinamikusabban. A Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalatnál is számítottak erre az ötödik ötéves terv készítésekor.

A vállalat 18 ezer négyzetkilométernyi területén: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megyékben, valamint Baranya és Pest megye egy kis részében, az elképzelések szerint 1975-től 1980-ig 450 ezerről 510 ezerre gyarapodik a hálózatba bekapcsolt lakások száma. Az egy fogyasztóra jutó energia várhatóan még évente is ennél jóval nagyobb mértékben, 718-ról 1300 kilowatt órára emelkedik. A vállalat dolgozóinak egyik legfontosabb feladata, hogy a hálózat építését és a különféle javításokat időben elvégezzék. Úgy tervezik, az öt év alatt 340 millió forintot fordítanak a hálózat szerelésére. Az eltelt két és fél év alatt szép eredmények mutatkoztak, ha a vezetéképítéssel ebben az ütemben haladnak, 1980-ra mintegy 3500 kilométerrel bővül a vezetékrendszer. Ezzel párhuzamosan történik a transzformátorállomás építése. Az összes beruházás meghaladja az évi ötszázmillió forintot.

Fontos program a külterületek, tanyák további villamosítása. Akad jó néhány falusi ház, amelynek tulajdonosa még nem kérte, hogy bevezessék a villanyt. A magánfogyasztók számát eddig is jórészt a lakásépítkezések növelték, ez a tendencia ezután sem igen változik. A vállalat területén 80 ezer tanya van, ebből eddig 30 ezret már villamosítottak.

Országosan elismert, hogy a vállalat gyorsan kijavítja a hibákat. Az úgynevezett „sötétcímekre" rövid idő alatt megérkeznek a szerelők. A hibák 75 százalékát még aznap megszüntetik. Többet csak akkor kell várni, ha nagy távolságról jön a bejelentés, vagy bonyolult javításra van szükség. Például a júliusi szélvihar Békéscsaba környékén egymillió forintos kárt okozott, 173 oszlopot döntött ki, 28 kilométer vezetéket tett használhatatlanná, és 4300 fogyasztót fosztott meg a villanytól. A javítás még ebben az esetben sem tartott tovább három napnál. A falvaszi, nyár eleji hónapokban Szeged egy-két utcájában, sőt a Nagykörúton is szünetelt a közvilágítás. Erre nem takarékosságból került sor, hanem az úgynevezett alkonykapcsolók romlottak el, amelyek automatikusan kapcsolják be az egyes városrészek utcai világítását.

A városok, falvak utcáit túlnyomórészt higanygőzlámpák világítják be, ezek tartósabbak a hagyományos izzóknál. Annak ellenére, hogy az áruk borsosabb, érdemes minél több helyen az előbbieket alkalmazni az elkövetkezendő időszakban, mert kevesebb a gond velük.

A vállalat energiaforgalma 1975-höz viszonyítva 1980-ra 70 százalékos emelkedést ígér, amíg a tervezett növekedés csak 54 százalékos volt. A megnövekedett feladatokat a vállalat csökkenő létszámmal, a termelékenység növelésével látja el. Azaz az egy főre jutó termelékenység növekedése garantálja, hogy a DÉMÁSZ kiváló vállalathoz illő színvonalon lássa el a fogyasztóit.

J. E.

Biológiai szabadegyetem indul

A Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat városi szervezetének közelmúltban kötött együttműködési szerződése értelmében előadássorozat kezdődik október 19-én Szegeden, a Bartók művelődési központban a *molekuláris biológia* témaköréből. A biológiai szabadegyetem egyik legfontosabb célkitűzése — az ismeretek terjesztése mellett —, hogy az érdeklődők (középiskolások, egyetemisták, pedagógusok) képet kapjanak a szegedi, illetve a hazai biológiai kutatás jelentőségéről, a nemzetközi tudományos életben elfoglalt helyéről. A tények és eredmények mellett az előadók ízelítőt nyújtanak a tudomány műhelytitkaiból, a „hétköznapi" kutatómunka élményeiből is.

Az első évfolyam első félévére négy programot terveztek. Október 19-én este 6 órától *Raskó István* (genetikai intézet) tart előadást *A sejthibridizáció, mint a genetikai információ megváltoztatásának egyik módja; humán- és emlős sejtgenetikai kutatások* címmel. November 9-én *Dudits Dénes* (genetikai intézet) a növényi sejthibridekről beszél, november 30-án *Maliga Pál* (növényélettani intézet) a növényi sejtek tenyésztéséről, december 14-én pedig *Borbély György* (növényélettani intézet) a kék-zöld baktériumokról. Az előadásokra, melyek februártól folytatódnak, bérleteket adnak ki, s alkalmanként jegyeket is árusítanak.